

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «КЛІНІЧНА ПРАКТИКА»

Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
Шифр та назва спеціальності	227 «Терапія та реабілітація»
Спеціалізація	227.01 Фізична терапія
Назва освітньо-професійної програми	«Терапія та реабілітація»
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Кафедра	Кафедра реабілітаційної медицини, фізичної терапії та спортивної медицини
Статус навчальної дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Обов'язкова
Форма навчання	Очна (денна)

Викладачі

Прізвище, ім'я, по батькові	¹ Владимиров Олександр Аркадійович ² Чумак Юлія Юріївна
Посада	¹ Завідуючий кафедри реабілітаційної медицини, фізичної терапії та спортивної медицини ² Асистент кафедри реабілітаційної медицини, фізичної терапії та спортивної медицини
Науковий ступінь, вчене звання	¹ Доктор медичних наук, професор ² Кандидат медичних наук

Електронна адреса	¹ avladimirov05@gmail.com ² yuliya_chumak@ukr.net
Телефон	¹ +380674660081 ² +380507236161
Посилання на профіль викладача	¹ https://orcid.org/0000-0001-5380-3112 ² https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=01nwq-0AAAAJ&view_op=list_works&gmla=ABOIHiyPGIJx7xKspxG2Q3ga5owCcP-4kAQV6NHT6zbMm9k2tzuT7jVRHo7xVd_QkV5dmih_RjloPPhtrcrVPZQy-hoBmqW4W-Vh10_QaYNrmw
Консультації	¹ Понеділок, середа, п'ятниця 9:00-14:00 ² Вівторок, четвер 12:00-16:00

Загальна інформація про освітній компонент

Анотація до дисципліни	Освітній компонент «Клінічна практика» є обов'язковою складовою професійної підготовки магістрів з фізичної терапії. Він забезпечує практичне застосування теоретичних знань, формування та закріплення клінічних компетентностей з обстеження пацієнтів, планування та реалізації фізично-терапевтичних втручань. Є логічним продовженням фахових і клінічних курсів та створює підґрунтя для проходження переддипломної практики і подальшої професійної діяльності.
Мета дисципліни	Формування у здобувачів освіти професійної готовності до самостійної діяльності у сфері фізичної терапії шляхом інтеграції теоретичних знань і практичних навичок, набуття клінічного досвіду з обстеження пацієнтів, планування та реалізації ефективних реабілітаційних втручань, здатності розв'язувати складні спеціалізовані клінічні завдання з урахуванням принципів доказової практики, міждисциплінарної взаємодії та сучасних європейських і світових стандартів.
Завдання дисципліни	<ul style="list-style-type: none"> • Закріпити та поглибити теоретичні знання з фізичної терапії шляхом їх практичного застосування в умовах клінічної бази. • Сформувати практичні навички клінічного обстеження пацієнтів, оцінки функціонального стану, рухових порушень та реабілітаційного потенціалу. • Навчити планувати, реалізовувати та коригувати програми фізичної терапії відповідно до індивідуальних потреб пацієнтів і клінічних протоколів. • Розвинути вміння застосовувати ефективні фізично-терапевтичні втручання, спрямовані на відновлення, компенсацію та покращення функціональних можливостей.

	<ul style="list-style-type: none"> • Сформувати здатність вирішувати складні спеціалізовані клінічні задачі у процесі надання реабілітаційної допомоги. • Сприяти оволодінню принципами доказової практики та використанню сучасних наукових підходів у фізичній терапії. • Розвинути навички професійної комунікації та міждисциплінарної взаємодії з пацієнтами, їх родинами та членами реабілітаційної команди. • Формувати дотримання етичних і деонтологічних норм, стандартів безпеки та відповідальності у професійній діяльності. • Сприяти розвитку інноваційного та наукового мислення (за наявності можливостей і зацікавленості здобувачів) у процесі клінічної практики.
Пререквізити	«Фізіологія рухової активності та психофізіологічні аспекти кінезіології», «Методи обстеження у фізичній терапії»
Постреквізити	«Інноваційні методи дослідження в фізичній терапії», «Фізична терапія при хворобах та ушкодженнях опорно-рухового апарату», «Фізична терапія при хворобах та ушкодженнях нервової системи» та ін
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	<p>Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати автономно та у мультидисциплінарному контексті складні спеціалізовані задачі та проблеми, пов'язані з порушенням рухових та поєднаних з ними функцій, які забезпечують активність та участь особи; провадити практичну, адміністративну, наукову, інноваційну та освітню діяльність у фізичній терапії.</p> <p>Загальні компетентності: ЗК 03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК08. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт</p> <p>Фахові (спеціальні) компетентності: СК 01. Здатність визначати проблеми фізичної, когнітивної, психоемоційної, духовної сфер, обмеження заняттєвої участі пацієнта відповідно до Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ). СК 03. Здатність ефективно спілкуватися з пацієнтом/клієнтом, його родиною й опікунами, формувати розуміння власних потреб пацієнта та шукати шляхи їх реалізації, розробляти та впроваджувати домашню програму терапії. СК 04. Здатність до роботи у реабілітаційній команді та міжособистісної взаємодії з представниками інших професійних груп різного рівня. СК 05 Здатність надавати першу медичну (долікарську) допомогу за умов надзвичайних ситуацій та військових дій, розуміти основи тактичної медицини. СК 07. Здатність обстежувати осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп із складною прогресуючою та мультисистемною патологією за допомогою стандартизованих та нестандартизованих інструментів оцінювання, визначати фізичний розвиток та фізичний стан. СК 08. Здатність прогнозувати результати фізичної терапії, формулювати цілі, складати, обговорювати та пояснювати</p>

	<p>програму фізичної терапії, або компоненти індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії.</p> <p>СК 13. Управляти робочими процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів у фізичній терапії, керувати роботою асистентів, помічників та волонтерів.</p> <p>СК 15. Здатність обстежувати, складати, пояснювати та реалізовувати програму фізичної терапії у осіб з наслідками бойових травм опорно-рухового апарату та нервової системи.</p>
Результати навчання (ПРН)	<p>Відповідно до освітньої програми «Терапія та реабілітація» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):</p> <p>ПРН 02. Уміти вибирати і аналізувати інформацію про стан пацієнта.</p> <p>ПРН 03.Проводити фізичну терапію пацієнтів/клієнтів різного віку зі складними патологічними процесами та порушеннями.</p> <p>ПРН 05. Проводити опитування (суб'єктивне обстеження) пацієнта/клієнта для визначення порушень функції, активності та участі. стан осіб різного віку, нозологічних та професійних груп</p> <p>ПРН 06. Визначати рівень психомоторного та фізичного розвитку людини, її фізичний стан, виконувати об'єктивне обстеження пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп та при складній прогресуючій і мультисистемній патології, використовуючи відповідний інструментарій.</p> <p>ПРН 08. Прогнозувати результати фізичної терапії пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп та при складній прогресуючій та мультисистемній патології.</p> <p>ПРН 09. Встановлювати цілі втручання.</p> <p>ПРН 12.Здійснювати етапний, поточний та оперативний контроль стану пацієнта/клієнта, аналізувати результати виконання програми фізичної терапії.</p> <p>ПРН 13. Коректувати хід виконання програми фізичної терапії на основі аналізу запланованих та досягнутих результатів</p> <p>ПРН 14. Проводити самостійну практичну діяльність.</p> <p>ПРН 16. Планувати та здійснювати власний професійний розвиток, планувати та оцінювати професійний розвиток колективу.</p> <p>ПРН 17. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження у сфері фізичної терапії,висувати і перевіряти гіпотези, обирати методики та інструменти досліджень, аналізувати їх результати, обґрунтовувати висновки.</p> <p>ПРН 20. Демонструвати уміння здійснювати викладацьку діяльність; здатність брати участь у навчальних програмах як клінічний керівник/методист навчальних практик;</p>
Обсяг дисципліни	<p>Загальний обсяг дисципліни: кредитів ЄКТС 12 (360 годин).</p> <p>Для очної (денної) форми навчання: аудиторних 144 години, самостійна робота 216 годин</p>
Форма підсумкового контролю	Диференційований залік

Терміни викладання
дисципліни

Дисципліна викладається у I семестрі

Програма дисципліни

Назви тем

Код теми	Назва розділу, теми	Перелік основних питань теми
	2	3
Розділ 1. Організаційні та етичні засади клінічної практики фізичного терапевта		
1.1.	Вступ до клінічної практики	1. Мета, завдання та структура клінічної практики 2. Роль і функції фізичного терапевта в системі охорони здоров'я
1.2.	Етичні, правові та безпекові аспекти професійної діяльності	1. Принципи професійної етики та деонтології 2. Права пацієнтів і питання конфіденційності 3. Безпека пацієнта і фахівця в клінічних умовах
Розділ 2. Клінічне обстеження та оцінка функціонального стану		
2.1.	Збір анамнезу та первинний клінічний скринінг	1. Медичний і реабілітаційний анамнез 2. Виявлення протипоказань до фізичної терапії 3. Формування клінічного запиту пацієнта

2.2.	Функціональне та рухове обстеження	1. Оцінка рухових функцій, постави та балансу 2. Вимірювання сили та амплітуди рухів 3. Використання стандартизованих тестів і шкал
Розділ 3. Аналіз результатів і планування фізичної терапії		
3.1	Аналіз результатів обстеження	1. Визначення функціональних порушень 2. Формулювання фізично-терапевтичного діагнозу 3. Оцінка реабілітаційного потенціалу
3.2	Планування індивідуальної програми реабілітації	1. Постановка коротко- та довгострокових цілей 2. Вибір методів і засобів фізичної терапії 3. Визначення інтенсивності та тривалості втручань
Розділ 4. Реалізація фізично-терапевтичних втручань		
4.1	Терапевтичні вправи та рухова активність	1. Відновлення сили, рухливості та координації 2. Тренування балансу і функціональних навичок 3. Індивідуалізація рухових програм
4.2	Мануальні та апаратні методи фізичної терапії	1. Застосування мануальних технік 2. Використання фізичних чинників 3. Показання та протипоказання до методів
Розділ 5. Моніторинг, корекція та завершення реабілітації		
5.1	Оцінка ефективності фізичної терапії	1. Повторне функціональне обстеження

		2.Аналіз динаміки реабілітаційного процесу 3.Документування результатів втручання
5.2	Корекція та завершення програми фізичної терапії	1. Адаптація програми до змін стану пацієнта 2.Профілактика ускладнень і рецидивів 3.Рекомендації щодо подальшої фізичної активності
Розділ 6. Доказова практика та професійний розвиток		
6.1	Доказова практика у фізичній терапії	1. Використання наукових доказів у клінічній практиці 2.Оцінка ефективності фізично-терапевтичних втручань 3.Впровадження сучасних клінічних рекомендацій
6.2	Професійний розвиток	1.Аналіз власної клінічної діяльності 2.Професійна комунікація та міждисциплінарна взаємодія 3.Планування безперервного професійного розвитку

Самостійна робота здобувача освіти

Самостійна робота передбачає виконання індивідуальних проектів з дотриманням норм академічної доброчесності, опрацювання теоретичних матеріалів (літератури, відеолекцій, протоколів, стандартів ISPO), підготовку презентацій, есе, аналітичних звітів; моделювання клінічних ситуацій; аналіз реальних випадків із практики (case study); розробку технічних або проектних рішень;

Код теми	Зміст самостійної роботи	Обсяг годин
		Очна (денна) форма

Тема 1.1	Організація клінічної практики фізичного терапевта 1. Вивчення структури та завдань клінічної практики у закладах охорони здоров'я. 2. Аналіз ролі фізичного терапевта в міждисциплінарній команді. 3. Підготовка плану особистої клінічної практики та самоорганізації.	18
Тема 1.2	Етичні, правові та безпекові аспекти діяльності 1. Вивчення етичних принципів та правил професійної поведінки фізичного терапевта. 2. Ознайомлення з правами пацієнтів та принципами конфіденційності. 3. Підготовка рекомендацій щодо дотримання безпеки пацієнта і фахівця.	18
Тема 2.1	Збір анамнезу та первинний клінічний скринінг 1. Вивчення методів збору медичного та реабілітаційного анамнезу. 2. Аналіз протипоказань до фізичної терапії за клінічними випадками. 3. Підготовка шаблону первинного обстеження пацієнта.	18
Тема 2.2	Функціональне та рухове обстеження 1. Вивчення методів оцінки рухових функцій, постави та балансу. 2. Ознайомлення зі стандартизованими тестами та шкалами. 3. Підготовка звіту з оцінки функціонального стану пацієнта на прикладі клінічного випадку.	18
Тема 3.1	Аналіз результатів обстеження 1. Обробка даних функціонального обстеження пацієнтів. 2. Формулювання фізично-терапевтичного діагнозу.	18

	3. Оцінка реабілітаційного потенціалу пацієнта на основі клінічних даних.	
Тема 3.2	Планування індивідуальної програми реабілітації 1. Розробка коротко- та довгострокових цілей реабілітації. 2. Підбір методів і засобів фізичної терапії. 3. Формування програми фізично-терапевтичних втручань з урахуванням інтенсивності та тривалості.	18
Тема 4.1	Терапевтичні вправи та рухова активність 1. Вивчення різних видів терапевтичних вправ для відновлення рухових функцій. 2. Аналіз ефективності вправ для корекції постави та координації. 3. Підготовка індивідуальної програми вправ для клінічного випадку.	18
Тема 4.2	Мануальні та апаратні методи фізичної терапії 1. Ознайомлення з основами мануальних технік і апаратних методів. 2. Аналіз показань та протипоказань до застосування фізичних факторів. 3. Підготовка плану використання мануальних та апаратних методів для конкретного пацієнта.	18
Тема 5.1	Оцінка ефективності фізичної терапії 1. Порівняння результатів повторного функціонального обстеження з початковими даними. 2. Аналіз динаміки відновлення пацієнта. 3. Підготовка звіту про ефективність фізично-терапевтичного втручання.	18

Тема 5.2	Корекція та завершення програми фізичної терапії 1. Розробка рекомендацій щодо адаптації програми під зміни стану пацієнта. 2. Підготовка заходів щодо профілактики рецидивів і ускладнень. 3. Формування рекомендацій для подальшої фізичної активності пацієнта.	18
Тема 6.1	Доказова практика у фізичній терапії 1. Ознайомлення з сучасними науковими джерелами та клінічними рекомендаціями. 2. Аналіз доказової ефективності фізично-терапевтичних методів. 3. Підготовка короткого звіту про застосування доказової практики у клінічному випадку.	18
Тема 6.2	Професійний розвиток 1. Проведення самоаналізу власних клінічних навичок. 2. Планування заходів щодо підвищення професійної компетентності. 3. Підготовка рекомендацій щодо участі у міждисциплінарній команді та подальшому розвитку.	18
	Всього	216

Перелік питань для підсумкового контролю

Розділ 1

1. Визначте основні завдання клінічної практики фізичного терапевта.
2. Охарактеризуйте роль фізичного терапевта у міждисциплінарній команді.

3. Перелічіть обов'язки студента-практиканта під час клінічної практики.
4. Назвіть принципи професійної етики у фізичній терапії.
5. Поясніть зміст деонтології та її значення у клінічній практиці.
6. Охарактеризуйте права пацієнтів у закладах охорони здоров'я.
7. Розкрийте сутність інформованої згоди та її значення для фізичного терапевта.
8. Поясніть принципи забезпечення конфіденційності інформації про пацієнта.
9. Перелічіть основні заходи щодо забезпечення безпеки пацієнта під час втручань.
10. Назвіть правила профілактики травматизму для фізичного терапевта.
11. Охарактеризуйте основні принципи інфекційного контролю у клінічних умовах.
12. Опишіть вимоги щодо організації робочого місця фізичного терапевта.
13. Назвіть нормативні документи, що регламентують діяльність фізичного терапевта.
14. Поясніть правила взаємодії з пацієнтом під час обстеження та втручання.
15. Охарактеризуйте потенційні етичні проблеми під час клінічної практики.
16. Наведіть приклади заходів безпеки при групових реабілітаційних заняттях.

Розділ 2

1. Визначте мету та методику збору медичного анамнезу пацієнта.
2. Охарактеризуйте особливості збору реабілітаційного анамнезу.
3. Назвіть основні протипоказання до проведення фізичної терапії.
4. Поясніть етапи первинного клінічного скринінгу пацієнта.
5. Опишіть методи оцінки рухових функцій пацієнта.
6. Розкрийте способи оцінки постави та її відхилень.
7. Назвіть методи оцінки рівня балансу пацієнта.
8. Охарактеризуйте методику вимірювання амплітуди рухів у суглобах.
9. Поясніть принцип оцінки сили м'язів.
10. Назвіть стандартизовані шкали та тести для функціонального обстеження.
11. Дайте визначення фізично-терапевтичного діагнозу.
12. Опишіть методику визначення реабілітаційного потенціалу пацієнта.
13. Визначте обов'язкові дані для документування під час обстеження.

14. Охарактеризуйте критерії пріоритетності реабілітаційних втручань.
15. Розкрийте методи обробки та аналізу результатів тестування.
16. Наведіть способи оцінки ефективності первинного втручання.

Розділ 3

1. Охарактеризуйте короткострокові та довгострокові цілі реабілітації
2. Поясніть принцип формулювання SMART-цілей у фізичній терапії.
3. Опишіть методику підбору фізично-терапевтичних засобів.
4. Охарактеризуйте способи визначення інтенсивності втручань.
5. Назвіть фактори, що визначають тривалість реабілітаційної програми.
6. Розкрийте особливості міждисциплінарної взаємодії при плануванні реабілітації.
7. Опишіть склад індивідуальної програми фізичної терапії.
8. Поясніть методи адаптації програми під клінічні особливості пацієнта.
9. Наведіть критерії оцінки ризиків при плануванні втручань.
10. Охарактеризуйте зміст фізично-терапевтичного протоколу.
11. Поясніть правила документування плану реабілітації.
12. Опишіть методи оцінки ефективності втручань на етапі планування.
13. Назвіть принципи визначення пріоритетів втручань при мультифакторних порушеннях.
14. Охарактеризуйте основні підходи до індивідуалізації програми.
15. Поясніть роль пацієнта у формуванні плану реабілітації.
16. Назвіть фактори, які враховуються при розробці комплексного плану лікування.

Розділ 4

1. Назвіть основні види терапевтичних вправ у фізичній терапії.
2. Опишіть методику підбору вправ для відновлення рухливості суглобів.
3. Поясніть принципи тренування сили та координації пацієнта.
4. Охарактеризуйте функціональні вправи та сфери їх застосування.
5. Розкрийте основи мануальних технік у фізичній терапії.
6. Назвіть фізичні чинники, що використовуються у терапевтичному процесі.

7. Перерахуйте протипоказання до використання апаратних методів.
8. Опишіть критерії оцінки ефективності мануальних та апаратних втручань.
9. Поясніть правила організації індивідуальних занять з пацієнтом.
10. Охарактеризуйте принципи дозування фізичних навантажень.
11. Розкрийте методи навчання пацієнта самостійним вправам.
12. Наведіть типові помилки при проведенні терапевтичних вправ.
13. Поясніть способи контролю техніки виконання рухів пацієнтом.
14. Розкрийте методи інтеграції вправ у повсякденну активність пацієнта.
15. Поясніть принципи прогресивного навантаження у фізичній терапії.
16. Охарактеризуйте методи оцінки задоволеності пацієнта терапевтичними втручаннями.

Розділ 5

1. Визначте основні принципи моніторингу стану пацієнта під час реабілітації
2. Опишіть методи повторного функціонального обстеження.
3. Розкрийте способи оцінки динаміки відновлення пацієнта.
4. Назвіть основні показники ефективності фізично-терапевтичного втручання.
5. Поясніть порядок документування результатів терапії.
6. Охарактеризуйте методи корекції програми фізичної терапії у разі змін стану пацієнта.
7. Назвіть заходи профілактики ускладнень під час реабілітації.
8. Поясніть принципи завершення курсу фізичної терапії.
9. Розкрийте правила надання рекомендацій щодо подальшої фізичної активності пацієнта.
10. Опишіть критерії оцінки готовності пацієнта до завершення реабілітації.
11. Поясніть методи оцінки результативності корекційних втручань.
12. Наведіть приклади форм документування підсумкових результатів.
13. Розкрийте роль міждисциплінарного підходу у завершенні реабілітаційного процесу.
14. Опишіть способи оцінки досягнення поставлених реабілітаційних цілей.
15. Поясніть принципи оцінки ризику рецидиву після завершення курсу реабілітації.
16. Охарактеризуйте методи контролю самостійної фізичної активності пацієнта після завершення реабілітації.

Розділ 6

1. Дайте визначення доказової медицини та її значення у фізичній терапії.
2. Поясніть принципи застосування наукових доказів у клінічній практиці.
3. Опишіть методи оцінки ефективності фізично-терапевтичних втручань.
4. Наведіть приклади сучасних клінічних рекомендацій у фізичній терапії.
5. Розкрийте особливості документування доказових практик.
6. Поясніть роль систематичного аналізу літератури у професійному розвитку.
7. Охарактеризуйте основні напрями професійного самовдосконалення фізичного терапевта.
8. Назвіть методи проведення самоаналізу клінічної діяльності.
9. Поясніть принципи планування безперервного професійного розвитку.
10. Розкрийте роль міждисциплінарної комунікації у професійній діяльності.
11. Опишіть методи оцінки власної компетентності у клінічних ситуаціях.
12. Поясніть, як впровадження доказової практики підвищує якість надання допомоги.
13. Наведіть приклади використання наукових джерел при прийнятті клінічних рішень.
14. Розкрийте способи оцінки відповідності професійної діяльності стандартам.
15. Поясніть методи інтеграції нових знань у повсякденну практику фізичного терапевта.
16. Охарактеризуйте принципи підготовки рекомендацій для пацієнта на основі доказової практики.

Організація навчання

Навчальні технології та форми і засоби навчання

Навчання з дисципліни «Клінічна практика» здійснюється із застосуванням освітніх технологій, форм і засобів, що забезпечують формування загальних та фахових компетентностей і програмних результатів навчання:

Навчальні технології:

- компетентнісно орієнтоване навчання;
- практико- та клінічно-орієнтоване навчання;
- проблемно-орієнтоване навчання;
- технології доказової фізичної терапії;

- інтерактивні та симуляційні технології навчання;
- технології міждисциплінарної взаємодії;
- рефлексивні та самооцінювальні технології.

Форми навчання:

- практичні заняття в умовах клінічних баз;
- семінарські заняття (у тому числі підсумковий контроль після кожного модуля);
- індивідуальна та групова клінічна робота під керівництвом викладача;
- аналіз і розбір клінічних випадків (case-study);
- самостійна робота здобувачів вищої освіти;
- індивідуальні та групові консультації.

Засоби навчання:

- реабілітаційне та клінічне обладнання відповідно до напрямів фізичної терапії;
- інструменти та шкали для функціонального обстеження і оцінки;
- клінічні протоколи, стандарти та рекомендації з фізичної терапії;
- навчально-методичні матеріали кафедри;
- інформаційно-комунікаційні технології та електронні освітні ресурси;
- наукові бази даних і джерела доказової інформації;
- документація фізичного терапевта (карти обстеження, плани втручань, щоденники практики).

Методи навчання

Для активізації процесу навчання здобувачів освіти в ході вивчення дисципліни застосовуються такі навчальні технології та засоби:

- на практичних заняттях запроваджуються різні навчальні технології: обговорення проблем, дискусії; вирішення ситуаційних вправ; розв'язання проблемних питань; лабораторні роботи; виконання дослідів; метод проєктів (проєктування); мозковий штурм; кейс-методи; презентації; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; банки візуального супроводження; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо.
- Обов'язковими елементами активізації навчальної роботи здобувачів освіти є чіткий контроль відвідування здобувачами освіти занять, заохочення навчальної активності, справедлива диференціація оцінок.

Нормативно-правові акти

1. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України від «01» червня 2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від «21» грудня 2017 р. № 1648). URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf> (дата звернення 05.07.2023).

Основна література

1. Андрійчук О. Я. Деякі аспекти практичної підготовки фізичних терапевтів // Сучасна наука та освіта Волині : зб. матеріалів наук.-практ. онлайн-конф. (20 листопада 2020 р.) / упоряд., голов. ред. О. Ю. Ройко. – Луцьк : Вежа-Друк, 2020. – С 135-136
2. Андрійчук О. Я. Цюпак Т. Є. Грейда Н. Б. Базові знання у професійній підготовці фізичних терапевтів, ерготерапевтів//Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю присвяченої 20-й річниці з дня заснування факультету здоров'я та фізичного виховання УжНУ «Сучасні підходи до формування професійних компетентностей фахівців фізичної терапії та ерготерапії» (17–18 жовтня 2019 р., м. Ужгород). С. 152-153
3. Андрійчук О., Грейда Н., Ульяницька Н. Застосування стретчингу в фізичній терапії // Фітнес, харчування та активне довголіття: прогр. І Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. (23 березня 2021 р.). – Луцьк :ВНУ ім. Лесі Українки, 2021. – С. 3.
4. Андріюк Л. В. Фізіотерапія та немедикаментозні методи лікування у роботі сільської лікарської амбулаторії загальної практикисімейної медицини/ Л. В. Андріюк, С. М. Тимофеева та ін. – Львів. –2013. – 73 с.
5. Апаратура для фізіотерапії та діагностики: навчальний посібник [Злепко С. М., Павлов С.В., Василенко В.Б. та ін.]. – Вінниця: ВНТУ,2011. – 212 с.
6. Бачинська Н. В. Актуальні питання та перспективні напрямки реабілітації осіб з бойовими пораненнями [Електронний ресурс] / Н. В. Бачинська, Ю. О. Забіяко // Молодий вчений. – 2018. – № 3(1). – С. 56–59. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_3\(1\)_15](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_3(1)_15)
9. Бісмак О. В. Основи фізичної реабілітації: навч. посіб. / О.В.Бісмак, Н.Г. Мельнік. – Х.: Вид-во Бровін О.В., 2010 – 120 с.
10. Богдановська Н. В. Фізична реабілітація хворих різних нозологічних форм: навчальний посібник / Н.В. Богдановська, І. В. Кальонова. – Запоріжжя: Запорізький національний університет. –2016. – 314 с.
11. Бутов Р. Особливості організації реабілітаційного процесу в санаторно-курортних умовах [Електронний ресурс] / Р. Бутов, Д.Совтисік, М. Кузан // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини. – Кам'янець-Подільський, 2019. – Вип. 15. – С. 21–24. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkpnui_fv_2019_15_6
12. Верхратський С. А. Історія Медицини / С. А. Верхратський.– 3-е вид., К.: Вища школа. Головне в-во, 1983. – 384 С.
13. Вовканич А. С. Вступ до фізичної реабілітації: навч. посіб. /А. С. Вовканич. - Л.: ЛДУФК, 2013. - 186 с.
14. Воропаєв Д. С. Періоди використання засобів фізичної реабілітації та рухові режими [Електронний ресурс] // Основи фізичної реабілітації (загальна характеристика засобів фізичної реабілітації :навч. посіб. / Д. С. Воропаєв, О. О. Єжова. – Суми, 2019. – С. 11–15. – Режим доступу: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/75098>
15. Герцик А. Створення програм фізичної реабілітації/терапії при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату [Електронний ресурс] / А. Герцик // Слобожанський науково-спортивний вісник. –2016. – № 6. – С. 37–45. – Режим доступу:http://nbuv.gov.ua/UJRN/snsv_2016_6_8

16. Електролікування. Дарсонвалізація, ультратонотерапія. УВЧ-терапія. Індуктотермія. Постійна, імпульсна, низькочастотна магнітотерапія. Мікрохвильова терапія. – Електронне джерело. –Режим доступу: http://intranet.tdmu.edu.ua/data/kafedra/internal/fiz_reabil/classes_stud/uk/152med/health/ptn/основи%20фізичної%20реабілітації/2%20курс/08.%20Електролікування.htm
17. Зданюк В. В. Новітні реабілітаційні технології в сучасній практиці [Електронний ресурс] / В. В. Зданюк, Д. Д. Совтисік // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини. – Кам'янець- Подільський, 2016. – Вип. 9. – С. 186–192. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkrnui_fv_2016_9_23
18. Кальонова І. В. Ерготерапія в геріатричній реабілітації [Електронний ресурс] / І. В. Кальонова, Н. В. Богдановська // Вісник Запорізького національного університету. Фізичне виховання та спорт.– Запоріжжя, 2017. – № 1. – С. 123–130. – Режим доступу:<http://nbuv.gov.ua>.
19. Медична і соціальна реабілітація: Підручник., / Самойленко В.Б., Н.П. Яковенко, І.О. Петряшев, та інші. – 2-е вид., переробл.і допов. – К. : ВСВ «Медицина», 2018 – 464 с.
20. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії : підручник/Л.Вакуленко, В.В. Клапчук, Д.В.Вакуленко та ін. Тернопіль : ТДМУ, медкнига, 2018. 372 с.
21. Сиволап В.Д., Кисельов С.М., Лашкул Д.А. Основні принципи доказової медицини : навч.посібник для здобувачів ступеня д-ра філософії. Запоріжжя : ЗДМУ, 2020. 208 с.

Додаткова література

- 1.Воропаєв Д. С. Основи фізичної реабілітації (загальна характеристика засобів фізичної реабілітації) : навч. посіб. / Д. С. Воропаєв, О. О. Єжова. – Суми : Сумський державний університет, 2019. – 72 с.
- 2.Григус І. Реабілітаційне обстеження в практиці фізичного терапевта : навч. посіб. / І. Григус. – Одеса : Олді+, 2023. – 176 с.
- 3.Сучасні фізичної терапії та ерготерапії: теорія і практика : матеріали І Всеукраїнської науково-практичної конференції /вдповід. Ред. Т.В.Бугаєнко, наук. Ред. О.М.Звіряка. – Суми : СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2022. – 135 с.
- 4.Фізична реабілітація: підручник / В. М Мухін. — 3-тє вид., переробл. та доповн. — К.: Олімп, л-ра, 2009. — 488 с: іл.

Інформаційні ресурси

1. Національна наукова медична бібліотека України <http://library.gov.ua/>
2. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>
- 3.ЗУ «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1053-20#Text>
4. Фізіопедія, база знань з фізичної терапії <https://www.physio-pedia.com/home/>
5. Міжнародна класифікація функціонування <https://moz.gov.ua/uk/mkf>
6. Українська асоціація фізичної терапії <https://uapt.org.ua/uk/home/>.
7. Об'єднання фізичних терапевтів України <https://upta.com.ua>.

Загальна схема оцінювання

Оцінювання результатів навчання здобувачів в НУОЗ України імені П. Л. Шупика проводиться з використанням рейтингової системи (далі -

ЄКТС), в основу якої покладено поопераційний контроль і накопичення рейтингових балів за різнобічну навчально-пізнавальну діяльність здобувачів у процесі навчання.

Методи оцінювання на поточному/періодичному контролі: усне опитування, модульні контрольні письмові роботи, оцінювання виконання індивідуальних завдань, оцінювання розв'язання розрахункових задач, захист результатів практичних, лабораторних робіт, оцінювання доповідей, оцінювання активності на занятті, тестування (бланкове або комп'ютерне), оцінювання есе, оцінювання виконання практичних навичок, захист історії хвороби.

Методи оцінювання на підсумковому контролі: диференційований залік.

Приклад шкали оцінювання

Поточний контроль												Підсум- ковий контроль	Сума
120												80	200
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3					
T1	T2	T3	МКР№ 1	T5	T6	T7	МКР№ 2	T9	T10	T11	T12		
15	15	15	15	15	15	15	15	-	-	-	-	-	

Розмір шкали ЄКТС із навчальної дисципліни для спеціальностей галузі знань 22 Охорона здоров'я дорівнює 200 балам (на підставі листа МОЗ № 0804-47/10395 від 15.04.2014), а мінімальна позитивна оцінка починається зі 111 балів; для спеціальностей інших галузей знань – дорівнює 100 балам, а мінімальна позитивна оцінка починається з 61 балу.

Для занесення балів оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти у відомість обліку успішності та індивідуальний план здобувача вищої освіти використовується таблиця співвідношення між здобутими результатами успішності здобувача та ECTS оцінками

Оцінка ECTS	Оцінка у національній шкалі	Сума балів	
		ECTS	Галузь знань 22 Охорона здоров'я

	Диф.залік	100 балів	200 балів
		A (відмінно)	відмінно
B (дуже добре)	добре	82 - 89	155 – 169
C (добре)		75 - 81	140 – 154
D (задовільно)	задовільно	68 - 74	125 – 139
E (достатньо)		61 - 67	111 – 124
FX (незадовільно) з можливістю повторного складання	незадовільно	35 - 60	60 – 110
F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням		0 - 34	0 – 59

Політика опанування дисципліни

Здобувач вищої освіти зобов'язаний:

- 1) виконувати вимоги освітньої програми та досягати визначених для відповідного рівня вищої освіти результатів навчання:
 - не пропускати заняття без поважної причини та не запізнюватися;
 - брати активну участь в освітньому процесі, вести конспекти лекцій, практичних занять, готувати теоретичний та практичний матеріал, виконувати передбачені курсом вправи та тестові завдання;
 - здійснювати самостійну підготовку до занять згідно до затвердженого плану;
 - відпрацьовувати пропущені заняття (лекції, практичні, семінарські) у вигляді рефератів, презентацій інших видів робіт згідно з темою заняття під час консультацій викладача за розкладом кафедри не пізніше завершення семестру;
 - складати згідно з графіком поточний модульний контроль (ІНДЗ, контрольна робота) з дисципліни;
- 2) дотримуватись академічної доброчесності:
 - самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
 - посилатись на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
 - дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права;
 - надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

За порушення академічної доброчесності (плагіат, фальсифікація, списування, обман тощо) здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування із Університету.